

Forssan vanhusneuvoston lausunto aloitevastauksesta koskien ikääntyneiden kotona asumisen tukemista

Vanhusneuvosto kiittää kaupunginhallitusta mahdollisuudesta lausua ikääntyneiden kotona asumisen tukemista koskevaan valtuustoaloitteeseen. Ikäihmisten ääntä on hyvä saada kuuluvaksi valmistelussa ja päätöksenteossa. Kaupunginhallitukselle valmisteltuun esitykseen tuli muutamia huomioita, joita on herännyt käytännön tuomista havainnoista ja kokemuksista.

Ikäihmisten kotona asumisen tukemisen keskeisenä tavoitteena on mahdollistaa omassa kodissa asuminen mahdollisimman pitkään ja sen tulee perustua itsemääräämisoikeuden kunnioittamiseen, turvallisuuteen ja monipuolisiin palveluihin. Kotiin vietävät palvelut, esteettömyys ja yhteisöllisyys koetaan tärkeiksi tekijöiksi, jotta kotona asuminen voisi toteutua turvallisesti ja ikäihmisiä kunnioittavasti. Kotona asumisen tukeminen myös keventää merkittävästi laitoshoidon kalliita ja kasvavia tarpeita. Tämä on koko yhteiskunnan kannalta toivottavaa.

Valtuustoaloitteessa esiin tuotu huoli fyysisiä ponnisteluja vaativiin koti- ja pihatöihin on yksi merkittävä ikäihmisten kokemista huolista. Kuten Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymän jättämässä lausunnossa todetaan, koti- ja pihatyöt, jotka vaativat fyysisiä ponnisteluja voivat ikääntyneen elämäntilanteen, toimintakyvyn ja sosiaalisen verkoston tilanteen mukaan muodostua kohtuuttomiksi taakoiksi kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin kannalta.

Monet ikääntyneet haluavat asua nykyisessä kodissaan mahdollisimman pitkään. Asuntokannan esteettömyyden ja soveltuvuuden edistäminen mahdollistavat turvallisen kotona asumisen. Monipuolinen asuntokanta, esteettömät asunnot ja ympäristö lähipalveluineen edesauttavat ikäihmisten kotona asumista. Kaupungissamme tarvitaan asuntoja, joissa ikäihminen voi saada tarvitsemansa hoidon, hoivan ja tarvittaessa myös seuraa niin halutessaan, eli ns. yhteisöllistä asumista. Valmisteilla olevassa asuntopoliittisessa ohjelmassa tulisi ottaa huomioon ikäihmisten tarpeet myös erilaisten kotona asumista tukevien toimintojen muodossa. Vanhusneuvosto toivoo, että ikäihmisten ja erityisryhmien tarpeet huomioidaan ohjelmassa kokonaisvaltaisesti.

Erilaiset elämäntilanteet tulisi ottaa huomioon, sillä ikäihmisten ikä- ja toimintakykyhaarukka on hyvin laaja. On muistettava, että ikäihmiset ovat hyvin moninainen ryhmä ja osa heistä tarvitsee ehdottomasti hoivaa, tukea ja hoitoa.

Ikäihmisten turvallisuuden tunnetta pitäisi tukea myös riittävällä ja saavutettavalla tiedolla palveluista ja palveluun pääsystä. Käytännössä tämä tarkoittaa monikanavaista viestintää. Digipalvelujen ensisijaisuus aiheuttaa ikäihmisille syrjinnän kokemuksia ja lisää ahdistusta. Kaupungin tarjoama Commu-naapuriapusovellus tarjoaa naapuriapua vapaaehtoistyönä. On kuitenkin muistettava, että suuri osa ikäihmisistä ei käytä sähköistä asiointia. Useilla ei ole älypuhelin, tietokonetta eikä läheisiä auttamassa digiasioinneissa.

11.2.2026

Forssan vanhusneuvosto